

גיליון מס' 457 פרשת בשלח
תשפ"ב שנה עשירית

להקדשה ע"ג הגליון
ולשותפות בדברי התורה של רבינו
פנה עוד היום למס' 053-3145900
ותזכה להיות שותף בהפצת תורתו
של מרן רבינו שליט"א
ואשרי מי שזוכה לכך

דברי שי"ח

ממרן רשכבה"ג שר התורה הגר"ח קניבסקי שליט"א

זכרון להולכים

ביום ראשון השבוע ז' שבט נסתלק מעמנו הגאון רבי ברוך אברהם נדל בנו של הגאון האדיר רבי גדליה נדל זללה"ה, בהלויתו שיצאה מבית הכנסת 'לדרמן' סחו אחריו המתפללים כי הנה אנו מלויים לדרכו אחרונה מי שניתן לומר עליו 'צנוע ומעלי' בלי שום גוזמא, כאשר למעלה משבעים שנותיו שמר על פיו מלדבר דברי הבאי ורכילות, והיה מעולה במעלות גדולות ונפלאות.

יום אחרי שבא רבי ברוך ז"ל בברית הנישואין עב"ג תבלחטו"א, השיא רבינו מרן הגר"ח קניבסקי שליט"א את בתו הבכורה עם החתן רבי שרגא שטינמן שליט"א, בנו של רשכבה"ג זצ"ל. ומכיון שבתיהם של משפחות נדל וקניבסקי היו סמוכים, הציע הרה"ח ר' דוד פרנקל זצ"ל להגאון רבי גדליה נדל שיעשה שבע ברכות משותף.

הוא קיבל את ההצעה, ואכן באחד הערבים נערכה שמחת שבע ברכות בביתו של רבי גדליה לחתנים הצעירים, רבי ברוך נדל ולהבחל"ח רבי שרגא שטינמן. בשמחה נכחו מספר מצומצם מבאי ביתו של רבי גדליה.

אנקדוטה מעניינת שמענו מפיו של הגאון הגדול רבי שרגא שליט"א, שאף שנהגו ישראל שהחתן אומר דבר תורה במהלך השמחה, אצל ר' גדליה הדברים היו שונים. היחיד שנאם במהלך השמחה היה סב החתן - חמיו של רבי גדליה, הג"ר אליהו וינר ז"ל שהאריך בדברים אודות שבחו של החתן המופלג ברוך ז"ל.

ובמהלך דבריו, האירו את תשומת ליבו כי יש כאן חתן נוסף שצריכים לשבח אותו... אך התברר שהוא כלל לא הבחין בכך שיושבים כאן שני חתנים...

יצוין כי מחמת שחס על זמנו, אבי החתן השני, מרן הגרא"ל שטינמן זצ"ל לא הופיע כלל בשמחת השבע ברכות, ועסק בתורה באותה עת.

"אלא ד' אמות של הלכה"

לאחר שאזל מן השוק בשנה האחרונה הספר ההלכתי המפורסם ורב המכר 'אלא ד' אמות של הלכה' (340 עמודים) אשר בו מובא בצורה מיוחדת ומבוארת כל הנהגות וההלכות בהם נוהג רבינו ע"ס השולחן ערוך מלווה בתמונות הנוגעות להלכות המובאים בספר, יצא לאור בימים אלו מהדורה חדשה נוספת, ניתן להזמין דרך מערכת "דברי שי"ח" במחיר מיוחד בסך 45 ₪ בלבד להזמנות ניתן לפנות: 053-3145900

מעניני הפרשה

"וילונו העם על משה לאמר" (טו, כד)

אמר רבינו בבדיחותא: כתוב בתהילים (קו טז) ויקנאו למשה במחנה לאהרון קדוש ה'. אבא זללה"ה היה אומר בדרך רמז, כי יש כאלה שתמיד יש להם תלונות והערות הפוכות בכל דבר. על משה רבינו שהיה פרוש מאישה והיה כמלאך שלא אכל ארבעים יום וכו', טענו שאינו מספיק במחנה, וזהו ויקנאו למשה במחנה, ואילו על אהרון שכן היה מעורה עם הבריות ורודף שלום, בין אדם לחברו ובין איש לאשתו, אמרו הפוך, שהוא לא מספיק קדוש ה'... ומזה רואים שלא להתפעל מכל ביקורת של אנשים. והוסיף עוד עובדה בעניין "בעלי התלונות", שכבר הובאה בספרי הקדמונים: פעם אחת הלכו אב ובנו עם חמור. האב רכב על החמור, והבן הלך לידו רגלי. עבר שם אדם אחד, ראה את המחזה ואמר לאב: וכי לא תרחם על בינך, שהולך ברגל דרך ארוכה? קיבל האב את הדברים, ירד מהחמור והעלה עליו את בנו. עבר שם אדם נוסף וראה את הבן רוכב והאבא הולך ברגל. פנה לבן והעיר לו: וכי זה כיבוד אב? קיבל הבן את הדברים ועלו שניהם וישבו על החמור. פגשו אדם שלישי ואמר: וכי לא תרחמו על החמור שסוחר משא כה כבד? וירדו שניהם. פגעו באיש רביעי שהביט בהם והעיר: מחזה כה משונה אני רואה, שלשה חמורים (שני אנשים וחמור...) הולכים, ואין אחד רוכב על חברו... סוף דבר היה שלקחו שני האנשים החמור ושמוהו על שכמם. זה הסוף של מי שמתפעל מכל מה שאומרים לו...

(שבענו מטוביך)

הדאגה הכלכלית גוברת מה ענה רבינו...

לפני תקופה עמד מוסד כל שהוא לפני קריסה. התחושות היו קשות. על פי כללי הסטטיסטיקה ודרכי הטבע, הסברות והתחזיות, נראה שהכל נסגר, מתאדה, מתפוגג. ההווה היה בסדר, אבל העתיד הנראה לעין, היה נראה קשה, קשה מאד.

מאחר שהיה לי קשר אישי לנושא, דאגתי מאד. פניתי במכתב למרן הגר"ח קניבסקי שליט"א ושטחתי בפניו את כל הנתונים המוכיחים לכאורה שגם אם אתמול והיום נסתדר, הרי שכך לא יהיה בעתיד. ביקשתי עצה וברכה.

ומרן שליט"א השיב במכתב נוקב, במילים הבאות: "אל תצר צרת מחר כי לא תדע מה ילד יום".

מקור אמרה מופלאה זו היא ביבמות (סג: וסנהדרין ק:): והדברים מדברים בעד עצמם. היום בסדר? מדוע לדאוג את דאגת המחר? כל הנוגעים בדבר צילמו לעצמם את מכתבו של רבינו שליט"א והמשפט "אל תצר צרת מחר" שגור מאז על לשונם, בהתרגשות גדולה. וכן, הכל הסתדר, הכל נפלא, פועל כהלכה, ביתר עוז וביתר שאת, ממש מצוין, ברוך השם.

(יי"ש"כ להרה"ג רבי שמואל ברוך גנוט שליט"א על מסירת הדברים)

להצטרפות לרשימת מקבלי הגליון במייל ניתן לשלוח בקשה לכתובת: divreysiach+subscribe@googlegroups.com
ניתן לתרום ולהקדיש ע"ג הגליון לע"ב. לרפואה ולהצלחה וכו'. נשמח לקבל עובדות, הנהגות, ושו"ת מרבינו.

שָׁנִים קְדֻמוֹת

על גדולי הדורות

חדש! לא בא כבושם הזה!

מדור שָׁנִים קְדֻמוֹת - לשבועות הבאים בעזה

פרשת משפטים - על רבו שלימדו תורה, הג"ר יעקב שניידמן זצ"ל מייסד ישיבת תפארת ציון (יו"ד כ"ו שבט)

פרשת תצוה - על הגאון רבי יואל קלופט זצ"ל מרבני 'חיפה' (יו"ד ט' אדר)

פרשת ויקהל - הגאון האדיר רש"ז אורבך זצ"ל (יו"ד כ' אדר)

נשמח לקבל מוקראינו הנאמנים מסמכים, תמונות, עובדות ומעשיות הקשורים להנ"ל

(אודות הערכת הגר"י אבוחצירא כלפי מן הקהילות יעקב ראה בהספדו של הגר"ש ברעוודא, בספר אשכבתיה דרבי, חלק ב', שהעיד שאמר כי הוא מעורר בכל יום רעש גדול בשמים)

אודות האי צדיקא ופרישא

הגר"י אבוחצירא 'באבא סאלי' זצ"ל

מים מבורכים

סיפר הגאון הגדול ר"ש שטינמן שליט"א: בעודו בחור צעיר בישיבה, חזר פעם גיסי הצעיר רבי יצחק שאול קניבסקי שליט"א, וסיפר לאביו רבינו שליט"א שיש לו חבר שהוא בן של הרב משה מלכה, המקורב להגאון רבי ישראל אבוחצירא מנתיבות, והחבר הציע לו להיות והם עומדים לסייע עם בחורי ישיבתו, ישיבת 'אוהל משה' לקבל ברכה מהצדיק, שיצטרף לנסיעה, וחמי - רבינו שליט"א התחמק, ואמר לו שהוא לא מכיר אותו, ושישאל את הסבא - מרן הסטייפלר זצ"ל. ואכן הוא שאל ואמר שאפשר ליסוע. ואכן הם הוא נסע לקבל את ברכתו.

זכורני שאח"כ הוא חזר הביתה עם 'מים מבורכים' על ידי הצדיק ומכיון שחמי שליט"א לא הכיר דברים כאלה, הוא לא התפעל ולא הראה סימן שהוא מרוצה מזה...

נהג לברך מים.

הצדיק רבי ישראל אבוחצירא זי"ע

הבאבא סאלי מזדעזע

וכדי להביא העובדא הנ"ל בשלימות, נביא מה ששמענו מבעל המעשה בן רבינו הגר"י שליט"א: אכן הייתי צעיר וביקשתי מאבי רבינו שליט"א רשות ליסוע אך הוא חשש שאסע לבדי לכה מקום רחוק, כי באותם ימים זה היה מרחק של כמה שעות נסיעה, ולכן ביקש מאחי הגדול הגאון רבי אי"ש שיצטרף גם. ואכן הוא הצטרף, ונסענו באוטו גדול עם תלמידי הישיבה, זה היה בחול המועד פסח תשמ"ג, הייתי כבן חמש עשרה, ותלמידי הישיבה שהם בני עדות מזרח אכלו בדרך, ונותר לי בזכרון שאנו לא נגענו בכלום כי אנו אשכנזיים...

כשהגענו לנתיבות, מקום מגוריו של הבאבא סאלי, נכנסנו מיד אל ביתו, היה לו בית גדול ונאה, והוא ישב בצד החדר בישיבה מזרחית שהוא רגיל בה, ולצידו עמד תלמידו הרב אלפסי, שהיה בקי לשוחח איתו בשפה שהוא דיבר - השפה הערבית.

הרב מלכה הציג את תלמידי הישיבה וכל אחד קיבל ברכה, והבאבא סאלי נתן לכל אחד מים מבורכים, אחרי זה הגיע תורי, אז הגבאי הציג אותי כנכד של הרב יעקב קניבסקי מבני ברק. הבאבא סאלי, הגיב בסימן שאינו מכיר. או אז הוסיף הרב אלפסי שאנו משפחה של החזון איש. כאן ראיתי שהוא מרים את העיניים כמתפלל, ושאל אם אנו ממשפחתו של החזון איש, וכשהזכיר את שמו של החזון איש הזדעזע כל כולו מיראת הכבוד, ואמר, לחזון איש לא היו ילדים אבל הספרים שלו הם כמו הילדים שלו, שהתקבלו בעולם. ובירך אותי שאמצא את זיווגי זיווג טוב בקרוב.

מופת ממשי

בדרך אגב מספר הגר"י: הרב אלפסי היה ידיד טוב של אחי הגר"ר אי"ש, וכשכולם התברכו הוא נפנה לשוחח איתו לצד, והוא מספר לו, שהוא לא יודע מה קורה היום לצדיק, שנראה כל הזמן מהורהר מאוד וטרוד במשהו, הוא לא יודע מה קרה לו, כי נראה שיש משהו שמטריד את מנוחת ושלמות נפשו. והנה למחרת, י"ז ניסן תשמ"ג, בפתע פתאום הסתלק בנו הצדיק רבי מאיר זי"ע, וראיתי בחוש איך שהבאבא סאלי הרגיש יום קודם שעומד לקרות משהו.

עם משמשו בקודש הרב אלפסי ז"ל (תודתנו לבנו שיחי')

הקדמת 'פתח האוהל'

אחיו הגדול של הגר"י אבוחצירא, הגה"ק רבי דוד זי"ע נפטר בצעירותו והשאיר אחריו כתבי יד רבים בתורת הפרד"ס, רבי ישראל זי"ע התעסק בהדפסת כתביו ואף שכמעט לא היה כותב בעצמו חידו"ת מטעמים שלו, מכל מקום לכבוד אחיו כתב בעצמו את ההקדמה, בשפה מליצית ומבוססת על מקורות מדרשי חז"ל והתלמוד.

אחרי פטירתו ביקשו לבאר את ההקדמה, ופנו לרבינו שליט"א שיאות לפרש אותה, ואכן הוא נהג טובת עין מיוחדת וטרח לבאר את ההקדמה ובבקיאות נוראה מכל לשונות חז"ל"ם בנגלה ובנסתר פינח את הנעלם וגילה את הסתום. התברר שבכתיבתה כלל הבאבא סאלי מובאות ומקורות מכל מכמני תורה, ואין בה שורה מיותרת שאין לה מקור. הקדמה זו עם מקורות שכתב רבינו נדפס בספר אגרות וכתבים - דרך אמונה (תשפ"א, חלק ב' עמוד רנ"ז).

(וראה גם בספר פתח האוהל המבואר, בראשית, הוצאת עוז והדר).

ניכר שהוא בקי

נכדו של הבאבא סאלי, האדמו"ר רבי דוד חי אבוחצירא מנהריה העיד, כי אחרי שסיים רבינו לכתוב מקורות להקדמת הבאבא סאלי, הוא התבטא ואמר כי ניכר על כותבו שהוא בקי גדול במדרשים ואגדות חז"ל (שמע ממנו מקורבו הגר"ר יצחק חי אוהב ציון, ואמר לו רבי דוד שהוא שומר היטיב על כתב ידו המקורי של רבינו שליט"א בבית גנזיו).

באבא מאיר

אגב, אחרי הסתלקות הצדיק רבי מאיר בנו של הבאבא סאלי, המכונה 'באבא מאיר', התבטא רבינו ואמר שאת אביו אינו מכיר אבל את רבי מאיר הכיר כי למד תקופה כוללת אברכים חזון איש, וגם ראה פעם מאמר תורני שכתב והוא תלמיד חכם (בן רבינו, הגר"ש).

ליצירת קשר: ✉ ig0533145900@gmail.com

🏠 רבי יהודה הנשיא 52 בני ברק

☎ 053-3145900 📠 077-2092005

ניתן לתרום גם במכשירי "קהילות" ו"נדרים פלוס" בבתי הכנסת,

יש ללחוץ על לחצן 'קופות נוספות' ובחיפוש 'דברי שי"ח', או בטלפון:

נדרים פלוס 03-7630585 - שלוחה-1586

קהילות 073-2757000 - שלוחה-4310